

V I Lenin

Förändringen mellan klasserna

Varje revolution innebär, om den är en verklig revolution, en förändring mellan klasserna. Och det bästa sättet att upplysa massornas medvetande – och att bekämpa det bedrägeri mot massorna som sker genom åkallan av revolutionen – är därför att analysera hur just förändringen mellan klasserna i denna revolution har skett och sker.

Förhållandet mellan klasserna i Ryssland under tsarismens sista år avtecknade sig särskilt tydligt 1904-16. En handfull feodala godsägare, ledd av Nikolaus II, innehade makten i intimaste förbund med finanskapitalets magnater, som inhöstade för europeiska förhållanden exempellösa profiter och som hade fördelen av de utrikespolitiska rövarfördrag som ingicks.

Den liberala bourgeoisin med kadeterna i spetsen var i opposition. Den fruktade folket mera än den fruktade reaktionen och sökte därför komma närmare makten genom att kompromissa med monarkin.

Folket, dvs arbetarna och bönderna, vilkas ledare drivits ned i illegalitet, var revolutionärt och bildade den proletära och småborgerliga ”revolutionära demokratin”.

Revolutionen den 27 februari 1917 sopade bort monarkin och förde den liberala bourgeoisin till makten. Denna handlade i direkt samförstånd med de brittiska och franska imperialisterna och ville endast genomföra en liten palatsomvälvning. Under inga omständigheter ville den gå längre än till en konstitutionell censusmonarki. Och när revolutionen i verkligheten gick längre, helt avskaffade monarkin och skapade sovjeterna (arbetar-, soldat- och bonde-deputerades sovjet), blev den liberala bourgeoisin alltigenom kontrarevolutionär.

Nu, fyra månader efter omvälvningen, är den kontrarevolutionära karaktären hos kadeterna, den liberala bourgeoisins viktigaste parti, klar som dagen. Alla ser den. Alla måste erkänna den. Men långtifrån alla är villiga att se denna sanning i ansiktet och att tänka över vad den betyder.

Ryssland är idag en demokratisk republik, som styrs genom en fri överenskommelse mellan *politiska partier*, som fritt agiterar bland folket. De fyra månaderna efter den 27 februari har helt sammanslutit och formerat *alla* någotsånär betydelsefulla partier, visat upp dem vid valen (till sovjeterna och de lokala institutionerna) och avslöjat deras förbindelse med de olika klasserna.

Den kontrarevolutionära bourgeoisin innehar nu makten i Ryssland och gentemot den har den småborgerliga demokratin, nämligen socialistrevolutionärernas och mensjevikerpartier, blivit ”hans majestäts opposition”. Kärnan i dessa partiers politik är *kompromissandet* med den kontrarevolutionära bourgeoisin. Den småborgerliga demokratin stiger upp till makten genom att först fylla de lokala institutionerna (liksom liberalerna under tsarismen först erövrade zemstvona). Denna småborgerliga demokrati vill dela makten med bourgeoisin, men inte störta den, precis på samma sätt som kadeterna ville *dela makten* med monarkin, men inte störta monarkin. Den småborgerliga demokratin (socialistrevolutionärernas och mensjevikerpartier) kompromissande med kadeterna beror på den djupa klassfrändskapen mellan småbourgeoisin och storbourgeoisin, på samma sätt som klassfrändskapen mellan kapitalisten och den på 1900-talet levande godsägaren tvingade dem att omfamna varandra vid den ”avhållne” monarkens fot.

Kompromissandets *form* har förändrats: under monarkin var den grov och tsaren släppte bara fram en kadet till riksdumans bakgård. Under den demokratiska republiken har kompro-

missandet blivit raffinerat på europeiskt vis: småborgarna släpps i oskadlig minoritet även fram till (för kapitalet) oskadliga poster i regeringen.

Kadeterna har intagit monarkins plats. Personer som Tsereteli och Tjernov har intagit kadeter-
nas plats. Den proletära demokratin har intagit den *verkligt* revolutionära demokratins plats.

Det imperialistiska kriget har påskyndat hela utvecklingen i osedvanlig grad. Utan kriget skulle socialistrevolutionärerna och mensjevikerna ha varit tvungna att sucka efter ministerposterna i årtionden. Men samma krig påskyndar utvecklingen också i fortsättningen, ty det *ställer* frågorna inte reformistiskt utan revolutionärt.

Socialistrevolutionärernas och mensjevikernas partier skulle kunna ge Ryssland åtskilliga reformer genom överenskommelse med bourgeoisin. Men det objektiva läget i världspolitiken är revolutionärt, reformer erbjuder *ingen utväg* ur det.

Det imperialistiska kriget pressar ned folken och hotar att krossa dem helt. Den småborgerliga demokratin är kanske i stånd att uppskjuta undergången för en kort tid. Men det är endast det revolutionära proletariatet som kan förhindra en undergång.

Pravda nr 92, den 10 juli (27 juni) 1917

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 32 s 384-386